

GENEVA (ŽENEVA) - ŠVICARSKA

Grad novca i satova

* Jezero, rijeka Rona, veliki vodoskok, stari grad, šoping ulica i brojni restorani, sjedište mnogih organizacija Ujedinjenih nacija samo su djelići onoga što smo vidjeli

Ženeva je grad protestantizma, banaka, satova, gdje je prosječna plaća 7.500 CHF. U njemu živi 40% stranaca, a mnogi još dolaze na posao iz Francuske. Najkraći put do Ženeve vodi kroz tunel ispod najvišeg vrha Europe Mont Blanca. Dug je 11,6 km. Tunel je poznat po velikom požaru 1999. godine, kada se u sredini tunela zapalio kamion. Poginulo je 39 ljudi. Dugo je bio zatvoren radi obnove, jer u požaru koji je trajao 53 sata, uništeno je sve. Mjere sigurnosti su višestruko podignute, pa se sada mjeri temperatura kamiona i autobusa prije ulaska, kako bi se uočila i na vrijeme spriječila pojava vatre. Posebni semafori puštaju jedno po jedno vozilo s razmakom od 150 m. Nakon prolaska tunela prolazimo pored spomenika žrtvama požara.

Chamonix-Mont Blanc

Uživamo u prekrasnom pogledu na

KONTAKT: PLETIKOSA

Bože Starca Jurićeva 19

51000 Rijeka

tel/fax: 051/ 639-513

mob: 091/566-6650

e-mail: pletikosa@inet.hr

skype name: boris.pletikosa

www.pletikosa.hr

www.pletikosa.com

www.pakiranje.net

okolne planine i glečcer Mer de Glace (More leda) koji se s vrhova spušta sve do 1.490 m nadmorske visine. S talijanske strane je poznato skijalište Courmayeur. S francuske strane je Chamonix-Mont Blanc, čuveni turistički centar na 1.000 metara nadmorske visine. Odatle poseban vlak vozi 20 minuta na visinu 1913 m one koji žele vidjeti glečcer izbliza. Do još viših predjela voze žičare. Ipak je ovo zimi ve-

Trg Nacija

Sat od cvijeca

Chamonix - prvi osvajači Mont Blanca

Visok standard života

U gradu od 200.000 stanovnika uglavnom se govori francuski. Ženeva je sjedište istoimenog kantona. Zbog visokih cijena nije baš turistička destinacija za svakoga. Kada odsjednete u hotelu, hostelu ili kampu dobijete besplatno karticu za gradski prijevoz, koji uključuje i brod, za cijelo vrijeme trajanja vašeg boravka. Prema statistikama je među deset najskupljih gradova u svijetu. Iako praktično nema granica s Europskom Unijom, cijena teleoperatera i roaminga su visoke, pa je najbolje ugasiti mobitel ili se ne javljati na pozive i obvezno ugasiti data roaming.

Stižemo u grad busom agencije i na autobusnoj stanici, koja nije ništa bolja od one u Rijeci, ulazi nam lokalni vodič. Prolazimo pored velike željezničke stanice i zgrada gdje je najniži mjesečni najam stana koliko i prosječna plaća. Najjeftinije su garsonijere na periferiji s minimalnom cijenom 2.500-3.000 CHF. Nije zato čudno da veliki broj ljudi radi u Ženevi, a živi u okolnim švicarskim i francuskim gradićima. Željeznička mreža je jako razvijena u cijeloj zemlji i poznata po svojoj točnosti.

liko skijalište.

To je mjesto održavanja prvih Zimskih olimpijskih igara 1924. godine. O tome svjedoči Muzej u Chamonix Palace, kao i o dolasku prvih

turista 1770. godine. Tipičan alpski gradić kroz koga protiče rijeka Arve, čijim se brzacima ljeti spuštaju avanturisti u gumenim čamcima i uživaju u raftingu kroz sami cen-

Pogled s tornja Katedrale

tar. Cijelo mjesto, terase i prozori su ukrašeni raznobojnim cvijećem. Odlazimo do spomenika posvećenog prvim osvajačima najvišeg europskog vrha. Dvojica lokalnih muškaraca Paccard i Balmat, napravili su prvi uspon na Mont Blanc 1786. godine. Ovaj prvi je bio veliki promotor alpinizma i nešto dalje ima i sam spomenik. Nažalost vrijeme brzo leti i odlazimo dalje k svojoj cilju puta.

Stari grad

Pješice idemo u obilazak staroga grada koji se pruža na lijevoj obali Rone na malom brdašcu. Rona izlazi iz jezera u samom centru. Ulazi na suprotnom kraju jezera donoseći vodu iz Alpa. Stoga temperatura vode je 17-18°C, što nije omelo kupaće na nekoliko plaža. U kolovozu možda dosegne do 21-22°C.

Dominira velika katedrala Saint-Pierre započeta u 12. stoljeću, a završena sredinom sljedećeg. Mnogi vladari su se ovdje smjenjivali kroz vjekove. Ženeva samostalnost dobiva 1530. godine uz pomoć švi-

carske konfederacije i postaje centar protestantizma zahvaljujući Jeanu Calvinu. To su bila vremena borbe katolika vjernih Rimu i novopečene vjere koja se grozila bogatstva i moći crkve. U svojim pohodima su uništavali kipove svetica, freske, a posebno predmete od zlata i srebra. Stoga je malo ostalo u tim crkvama od umjetničkih dijela. Dobra stvar je što se možete popeti na toranj i pogledati kako svira carlion, pomoću mnogobrojnih velikih i malih zvona. Naravno ako imate kondicije i ne bojite se visine, jer su uske klimave metalne stepenice u samom potkrovlju stare nekoliko stotina godina. Nisu projektirane za horde turista, već nekog jasnog zvonara. Jedni idu dolje, a drugi gore pa je umjetnost kako se mimoći. Okolo je nekoliko palača u kojima je gradska ili kantonalna uprava. U lođi gradskog arsenala pored topova su tri zidna mozaika s poviješću grada. U blizini je gradska vijećnica u čijem je dvorištu zanimljiva kula. Unutra nema stepenica već se na vrh moglo kosim podovima stići volovskim ko-

lima, te odvući topove i municiju. Na svim zgradama pored švicarske zastave vijori se zastava grada. Pola je orao Svetoga Rimskog Carstva, a druga polovina je ključ od raja Svetog Petra. Švicarci pak kažu da je to pečeno pile i ključ od vinskog podruma. Izlazimo na vidikovac i terasu s kestenovima. Jedan kada procvjeta zvanično počinje proljeće u gradu. Jednom se tako zbunio pa jedne davne godine procvjetao u polovinom prosinca. Podno zidina je veliki park i zgrade nekih muzeja, biblioteke i univerziteta. Duž zida je dugački spomenik posvećen protestantima i Calvinu. Zove se Zid reformacije. Na njemu su statue osnivača i mnogih drugih zaslužnih. Park s druge strane izlazi na Place de Neuve (Novi Trg), na kome se nalazi Glazbena akademija, Kazalište i Muzej povijesti i umjetnosti. Šetamo do obale pored zgrade s dućanima. Jedan je s cipelama Manolo Blahnik poznatih iz serije Sex i grad. U dosta velikom praznom dućanu, puno većem nego onom u Londonu, nekoliko trgovaca se dosađuje. Ipak takav slučaj nije u dućanima i robnim kućama u ulici Rue du Marché. Sve je prepuno šopingholičarki unatoč što je radni dan i radno vrijeme. Okolni trgovci, terase, restorani su također krcati. Vrijeme ručka ovdje puno duže traje. Ipak možda gužvu stvaraju turisti, a ne vrijedni i skromni protestanti.

Promenada

Duž sjeverne ili desne obale jezera je široka promenada s brojnim terasama i restoranima. S druge strane su super luksuzni hoteli gdje bolje ne spominjati cijene soba. U njima

je odsjedala svjetska aristokracija. Nažalost ispred jednog je ubijena austrougarska carica Sisi, mentalno bolesni Talijan ju je probo turpijom u srce. Njen je spomenik također na promenadi. Malo dalje u parku Jardin des Alpes je mauzolej vojvodi od Brunswicka. Gleda na Mont Blanc i vodoskok. Podignut je u zamjenu za bogatstvo koje je ostavio gradu, u kom je umro 1873. godine u progonstvu. Mauzolej je kopija onoga obitelji Scaligeri u Veroni. Nakon mostova na Roni, promenada se nastavlja i južnom ili lijevom obalom jezera. Pored nje je veliki park. Na njegovom početku je legendarni sat od cvijeća. Trenutno je pored njega bio veliki kotač odakle je fantastičan pogled odzgo. Švicarci su počeli izrađivati satove baš u Ženevi. Kao centar protestantizma zlatari su ostali bez posla jer se više nisu radili predmeti od zlata i srebra za crkvu i njene biskupe. Niti ostalima se nije bilo razmetati bogatstvom. Stoga su počeli izrađivati satove, koji su se sve više tražili, jer su ljudi za njima imali potrebu. Svuda s promenade se vidi 140 m visoki vodoskok koji baca svake sekunde u zrak 7 tona vode. Prvi dan kada smo bili puhae je vjetar pa nije radio. Četvrti dan vjetera nije bilo pa smo ga uspjeli vidjeti makar kroz prozor busa. Ideja o vodoskoku je nastala u doba industrijskih postrojenja, koja su koristila jakе pumpe za vodu za rad. Kako se one nisu smjele gasiti, napravljen je vodoskok, gdje se voda pumpi preusmjeravala u njega kada tvornice nisu radile. Tako je grad vrlo rano dobio turističku atrakciju posebno nedjeljom. Prvi je bio samo 36 m visok, ali je u to vrijeme bio senzacija.

Jezerom kruži flota brodića koji prometuju njime i povezuju neke točke grada i mjesta na jezeru. Također voze turiste u kružni obilazak. Karta je 18 CHF, mada se nema što vidjeti što se ne vidi s promenade, jer brod uz to ide dosta daleko od obale. Sve običi u Ženevi za dan je nemoguća misija. Stoga do druge posjete.

Tekst i slike: Verica i Boris Pletikosa

Birokracija UN

Vozimo se kroz četvrt gdje je smještena birokracija Ujedinjenih naroda i mnoge organizacije pri njima kao UNHCR za hranu, WMO za meteorologiju, za duhan, WHO za zdravstvo, ILO za rad, WTO za trgovinu, WEF forum za ekonomiju, CERN institut za fiziku s najvećim svjetskim akceleratorom. Na trgu Place des Nations, ispred palače UN dobro sakrivene u parku, je velika stolica s 3 noge posvećena borbi protiv mina. Trg je prekriven granitnim pločama različitih boja iz kojih povremeno šikljaju mlazovi vode različitih visina, simbolizirajući različitost rasa, zemalja i ljudi. Naravno tu je i sjedište Crvenog križa. Osnovao ga je 1928. godine Henry Dunant zgrožen onim što je vidio na bojištu u Italiji par godina ranije. Simbol je postala švicarska zastava obrnutih boja. Spomenik osnivaču se nalazi u centru grada.